

שפת אמת על התורה

עש"ק פ' תזריע-מצורע, ר"ח אייר תשפ"ג

For sponsorship and dedication opportunities, visit yukollelLA.com/donate

1. פרשת תזריע (פרק י"ב)

(א) וַיְדַבֵּר יְקוֹק אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אֲשֶׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר וְטָמְאָה שְׁבַעַת יָמִים כִּי־מִי נִדְתָּ דְוָתָהּ תִּטְמָא: (ג) וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשָׂר עַרְלָתוֹ:

רש"י (שם) - אשה כי תזריע - אמר ר' שמלאי כשם שזריעתו של אדם אחר כל זמנה חיה ועוף זמנעה זרעית, כך תורתו נתפרשה אחר תורת זמנה חיה ועוף:

שפת אמת ויקרא פרשת תזריע שנות תרל"ד, תרל"ו, תרל"ט

(שנה תרל"ד) פ"י שיש בכל איש ישראל בחי נפש הבהמיות. כמ"ש בספרים שהאדם כלול מכל הנבראים דצח"מ והוא למעלה מכולם. ומ"מ צריך מקודם לתקן נפש הבהמיות ואח"כ נשמתו... (שנה תרל"ו) פ"י שא"י להשיג דעת התורה המוכן לתהלוכת האדם באמת עד שמתקן מקודם תורת נפש הבהמיות שבאדם ומתקן הגשמיות. אח"כ בא תורת האדם כנ"ל... (שנה תרל"ט) וצריכין מקודם לתקן תורת בהמה כו' אח"כ זוכין למצוא כל א' תורתו ועל מה נברא. ובגמ' רמזו אסור לאדם לאכול עד שיתן לבהמתו זכ' עשב בשדך לבהמתך והדר ואכלת ושבעת כו'. שא"י לתקן תורת אדם עד שמתקנים תורת בהמה כנ"ל. והוא בחי ימי המעשה. הכנה אח"כ לשבת. וזהו אחר וקדם.

ספר מסילת ישרים הקדמה

והנה כל אלה כללים צריכים פירוש גדול. ומצאתי לחכמינו ז"ל שכללו החלקים האלה בסדר וחילוק אחר יותר פרטי ומסודר לפי ההדרגה המצטרפת בהם לקנות אותם על נכון. והוא מה שאמרו בברייתא, הובאה במקומות שונים בש"ס ואחד מהם בפרק לפני אידיהן (דף כ), זה לשונו: מכאן אמר רבי פינחס בן יאיר: "תורה מביאה לידי זהירות, זהירות מביאה לידי זריזות, זריזות מביאה לידי נקיות, נקיות מביאה לידי פרישות, פרישות מביאה לידי טהרה, טהרה מביאה לידי חסידות, חסידות מביאה לידי ענוה, ענוה מביאה לידי יראת חטא, יראת חטא מביאה לידי קדושה, קדושה מביאה לידי רוח הקדש, רוח הקדש מביאה לידי תחית המתים".

2. פ' תזריע (פרק י"ג)

(ב) אָדָם כִּי יִהְיֶה בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ סִפְחַת אוֹ בַּהֲרַת וְהָיָה בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ לִנְגַע צָרְעַת וְהוּבָא אֶל אֶהָרֵן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל אֶחָד מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים: (ג) וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע בְּעוֹר הַבָּשָׂר וְשָׁעַר בְּנֶגַע הַפֶּה לָבָן וּמָרָאָה הַנֶּגַע עִמָּק מְעוֹר בְּשָׂרוֹ נִגַע צָרְעַת הוּא וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְטִמְא אֹתוֹ:

שפת אמת ויקרא פרשת תזריע שנה תרלה

אדם כי יהי בעור בשרו כו'. כי אחר חטא האדם כו' ויעש כו' כתנות עור. והוא שניתן להם מסך והסתר בכל דבר כמ"ש בזוה"ק שהוא ממשכא דחויא. ועור מלשון עיור שאחר החטא א"י להכיר האור מתוך החושך רק בעבודה ויגיעה להסיר מסך המבדיל. והנגעים באים רק מכח עור הזה. וידוע כי יש בעור נקבים דקים. כי בכ"מ הקליפות יש נקודה גנוזה ג"כ. רק שע"י עונות נסתמו החלונות ובאים הנגעים. כדאיתא (זוה"ק תזריע) מה נגע סגירו כו'. אך גוף הנגע הוא לרפואה. והנה גזה"כ שטומאתן וטהרתן ע"י כהן. ובשלמא הטהרה ניתנת במתנה לאהרן. על כי הנגעים באים על לה"ר ואהרן הי' אוהב ורודף שלום. אך מה טעם שיהי' הטומאה בראיית הכהן. והלא טוב עין הוא יבורך. רק כנ"ל שהנגע רפואה הוא. כדאיתא מצורע מוציא רע. פ"י שע"י הנגע נמשך הרע מפנימיות האדם לחוץ. כ"פ בס' כלי יקר ע"ש. ובוודאי אדם השלם ראוי לו לשמוח בזה שרואה שפלותו. ושע"י יזכה להתטהר מלהיות הטומאה טמונה בפנימיותו. ולכן ע"י ראיית הכהן נמשך הטומאה לחוץ...¹

¹¹ ס' מעינה של תורה (צויין בשפ"א מהד' בני בינה): כשם שעורו של אדם יש בו נקבוביות זעירות בלצי נראות, שבעדן נכנס אויר לגוף ובעדן יוצאת הזיעה מן הגוף, כך גם בעור הבריאה, הסתר של טבע החיצוני, ישנם החלונות והחרכים שבעדם אפשר לראות את קרינת ההשגחה מן הטבע, את כוח היוצר ביצירתו, האלוקות עשויה לקרון מבעד לעור ולהתגלות לעיני האדם העמל ושוקד על כך...

שפת אמת על התורה

עש"ק פ' תזריע-מצורע, ר"ח אייר תשפ"ג

For sponsorship and dedication opportunities, visit yukollelLA.com/donate

פרשת מצורע (פרק י"ד)

(לג) וַיְדַבֵּר יְקֹנֶק אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר: (לד) כִּי תֵבֹאוּ אֶל אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לְכֶם לְאַחֲזָהּ וְנִתְּתִי נֹגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אַחֲזַתְכֶם: (לה) וּבָא אֲשֶׁר לוֹ הַבַּיִת וְהִגִּיד לַכֹּהֵן לֵאמֹר כִּנְגַע נִרְאָה לִי בַּבַּיִת:

רש"י (שם) – ונתתי נגע לרעת - צשורה היא להם שהנגעים באים עליהם, לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות צמיהם כל ארבעים שנה שהיו ישראל צמדצה, ועל ידי הנגע נותן הצית ומולאן:

שפת אמת ויקרא פרשת מצורע שנה תרמו

הענין הוא כי הבטחת ארץ כנען לבני"י הוא מה שזכו להנחיל א"י שנעשה נחלת ה' ונתהפך מטומאת ארץ כנען להיות ארץ ישראל מקודש לה'. וכענין זה עצמו הוא ביותר מה שיכולין בני"י לתקן גם מקומות שנמצא בהם הטומאה. וע"י התיקונים ומצות שנתנה תורה נתרפא הצרעת כמ"ש נרפא נגע הצרעת מן הצרוע ומדקדקין דהל"ל נרפא המצורע מהנגע. רק שגוף הנגע נתהפך ונתרפא. וזהו ענין המטמוניות כמ"ש מה רב טובך אשר צפנת ליראיך כמ"ש במ"א... וכן פרשנו (טו:לא) וְהִזְרַתְּם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִטְּמֵאֹתָם. לשון נזירה והפרשה ולשון נזר. שע"י הטומאה כשמתהרין מתעלין... וע"ז נאמר שחורה אני ונאווה כשבני"י שחורין בגלות וטומאות זוכין אח"כ עוד להתנאות לפניו ב"ה וב"ש ביותר:

שפת אמת ויקרא פרשת תזריע שנה תרלח

בענין זכירת מרים. קשה אי לפרוש מלה"ר מה בוש הכתוב לפרש הזכירה על לה"ר עצמו. וגם דכתיב אשר עשה ה"א למרים (...בצאתכם ממצרים). וידוע שאין הכתוב מיחס דבר רע ח"ו להבורא ית' כי מאתו לא תצא אך טוב. אבל נראה שהיא מתנה שנתן הבורא ית' לבני"י אשר אין הרע יכול לדבוק בהם לכן הרע יוצא לחוץ ובא הצרעת. וזה נתן הש"י ביצ"מ להיות בני"י מבוררין לטוב. כמ"ש הרמב"ן ז"ל שענין הנגעים הוא פלא ועדות על בני"י ע"ש. לכן צריך כ"א לקבל על עצמו זאת שכל דבר רע שנמצא בו ח"ו יצא לחוץ ע"פ משפט הבורא ית' לבני"י:

3. פ' מצורע (פרק י"ד)

(ד) וְצִנְהָה הַכֹּהֵן וְלָקַח לַמַּטְהָר שְׁתֵּי צַפְרִים חֲיֹת טְהוֹרוֹת וְעֵץ אֲרִזָּה (=cedar wood) וְשְׁנֵי תוֹלְעֹת (=crimson thread) וְאֵזב (=hyssop): (ה) וְצִנְהָה הַכֹּהֵן וְשָׁחַט אֶת הַצַּפּוֹר הַאֲחַת אֶל כְּלֵי חָרֶשׁ עַל מַיִם חַיִּים: (ו) אֶת הַצַּפּוֹר הַחֲמִיּה יִקַּח אֶתְּהָ וְאֶת עֵץ הָאֲרִזָּה וְאֶת שְׁנֵי הַתּוֹלְעֹת וְאֶת הָאֵזֵב וְטָבַל אוֹתָם וְאֶת הַצַּפּוֹר הַחֲמִיּה בְּדָם הַצַּפּוֹר הַשֹּׁחֲטָה עַל הַמַּיִם הַחַיִּים: (ז) וְהִזָּה עַל הַמַּטְהָר מִן הַצָּרַעַת שְׁבַע פְּעָמִים וְטָהַר וְשָׁלַח אֶת הַצַּפּוֹר הַחֲמִיּה עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה:

שפת אמת ויקרא פרשת תזריע שנה תרלא

ברש"י עץ ארז שנתגאה. ואזוב שישפיל עצמו כו'. ולמה עץ ארז אצל הכפרה שזה הוראה על מה שחטא וקילקל. אך כי השפלות צריך להיות עי"ז עצמו שנתגאה. שצריך לידע. אף שיהי' מה שהוא. כשנתגאה ונדמה לו שיש לו להתגאות. הרי הוא שפל כתולעת ממש. כי כל הרצון מהש"י להגיע לזה לידע כי הכל ממנו ית'. וכשחסר זה הכל הבל. ואא"ז מו"ר זצלה"ה אמר בשם הרב ז"ל מפרשיסחא עמ"ש מגביה שפלים ומשפיל גאים. מאחר שמגבי השפל למה משפיל כדי להגביהם. אך שמגבי שפלים שישאר שפל אף שהוא מוגבה עכ"ד. וזה מי שבאמת אף שיגבי אותו ידע כי הוא ממנו ית' הרי הוא מוגבה בידיעתו זאת... וכן משפיל גאים כי ע"י הגיאות הרי הוא שפל... כי מ"ש במרע"ה עניו מאוד אף שבוודאי ידע כי הוא הדעת של כל ישראל. אך ע"י שיודע היטב כי הכל מחיות הש"י... וזהו הרמז בעץ ארז ואזוב כנ"ל: